

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

D[omi]nica infra octa. epiph[an]ie. Textus eua[n]gelij: Lu. ca. ij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

Tractatus

.II.

et autem fuit s. q̄ mūera aliquid fecit/ affigunt gradusq; p̄ alia. s. q̄ vias voluntatis det.
 ab Aug. in ser. epiph. q̄ ait. Aut q̄ soli
 nō: q̄ regi p̄gruit mag. tbus imolat ut
 do. myrrha p̄bet tāq; p̄ salutē oīm mo⁴
 rituro. Hec ille. (Et r̄nso) q̄ r̄nso non
 sit nisi ad interrogantē. Hic inuit fuit q̄
 de glo. q̄ clamauerit q̄ affectū ad deū: et
 interrogabant qd̄ dīna iuberet volūtas:
 (accepto) nō a puer fuit glo. ne an ipsi
 reuelat: et ut p̄ hūanitas habeat: sed p̄
 sp̄m deū. ut de eadē glo. q̄ tñ ut s. Tho-
 de sup. Mat. loq̄ fuit morē scripture. q̄
 q̄ angel̄ dī dī: ds dixisse: q̄ in persona dei
 loq̄. vñ Dlony. p̄bat q̄ istud r̄nso fuit
 p̄ angelos (in somnis ne rediret ad Hē-
 rode: q̄ alia viā reuersi s. i. in regionē suā)
 Nō deicēderit ad mare: et in p̄ nauē trās-
 freatēs in tharsis abiēt: p̄t qd̄ ut reb-
 stat Alco. de L. y. herodes ira⁹ /naues
 tharsensiu incēdit: luxur illā p̄phaz p̄s.
 In spū. i. ira vehementē p̄teret. s. herodis
 p̄l p̄teres ō bus. i. p̄teri p̄mitte naues
 Allegorice magi isti cū sine (tharsis
 p̄mitte gētū fcat gētes q̄ chīo erāt cre-
 ditore: sacerdotes et scribe: p̄lm iudicū:
 q̄ p̄ maior ḡre remāst̄ erat in ifidelit-
 tate. Et q̄ tradūt fuisse tres: fcat fuit
 glo. gētes ex trib⁹ mūdi prib: Asia: A-
 frica: et Europa ad chīm venientes. He-
 rodēs p̄o fcat diabolū. Leo in ser. epi.
 Herodes diabolū psonā gerit. cul⁹ sic
 tūc fuit incētor: ita nūc q̄s est indecess⁹
 imitator. Crucif em̄ vocatōe gētiū: et
 tridiana p̄tris sue destructionē corq̄.
 Hec ille. q̄ b̄ loco nō dixit herode ee di-
 abolū imitatorē: s̄ ecōuerso diabolū he-
 rodis. Ut erḡ ḡ tam Herodes q̄ dia-
 bol⁹z Chīz timer sui regni successore.
 Anagogice magi a chīo distātes et ob-
 fuentes p̄phiam: fcat viatores studio-
 sos p̄bi dei. Istis appet stella. i. lumen
 fidei et ḡre dei: duces eos ad chīm exūtē
 in berhle. i. domo panis: seu i loco vbe-
 ri pleno oī solario. Hoc lumen fidel fo⁷/
 mate et ḡre dei pdūt boies: q̄ ad h̄c rode
 i. diabolū declin. i. s̄ illō recugant cu-
 redeūt ad q̄rendū chīm: et tūc tandem cu-
 inueniūt et adorat in celo. Et post nūq̄
 reuertunt per viam in qua diabolū in/
 uenerūt: id est per viam petri: sed sem p̄

Dōralt̄ instrumur i mlt̄. Prio q̄ cō
 fidētes in auxilio hūano nō req̄redo et
 p̄ponēdo dinū/ qdūt dinū eo mō q̄ ma-
 gi stellā declinādo ad citare regia. Se
 cūdo instrumur ut offerā chīo tria mi-
 nera. Grego. in ho. Auro sapia deliq̄:
 Salomōe teste q̄ ait. Thefaur̄ deside-
 rabillis rechescit i ore sapiēt̄. Thure at
 q̄ deo incēdit: p̄tus oronis exp̄mit fuit
 illō. Dīrigat oīo mea sic ince. in cō. tuo
 Per myrrha p̄o carnis mortificatio fi-
 gurat. Nato q̄ regi aux̄ offerim⁹: si in
 p̄spectu ei⁹ sapie lumine splēdem⁹. Th̄
 offerim⁹: si p̄ oīone studia deo recolere
 valeam⁹. Hyrrhā offerim⁹: si carnis
 vīta p̄ abstinentia mortificam⁹. hec ille.
 Terro instrumur luxta doctrinā eius
 de Gre. di. Dagnū nob̄ aliqd magi in-
 nuir: q̄ in regionē suā p̄ allā viā reuert-
 tunf. Regio q̄ppe nra paradisus est: ad
 quā fuis cognito redire p̄ viā q̄ ventim⁹
 p̄bitemur. A regiō etem nra supbīcē-
 do: inobedēdo: visibilita sequēdo: cibūz
 vītitū gustādo: discessim⁹. Iz ad eā nece-
 est ut fīedo: obedēdo: visibilita p̄tenēdo
 atz appetitū carnis refrenādo redēa⁹. A.

Dūica Infra octa. epiphie.
 Textus euāgely: Lu ca. ii.

Omn fact⁹ effet fesus an-
 noz duodeci ascēdenti
 bus pentib⁹ ei⁹ hieroso-
 lymā fuit p̄suetudinē di-
 ei festi: cōsumatisq; dieb⁹ cū re-
 direct remāst̄ puer fesus in bie-
 rus ale et nō coguert pentes ei⁹.
 Existimates aut̄ illū esse in co-
 misatu uenerūt iter diei: et req̄/
 rebant eū inter cognatos et no-
 tos. Et nō inueniētes: regressi
 sunt in hierūm requiretēs eūm.
 Et factū est post tridūm: inue-
 nerūt illū in templo sedentē in-
 medio doctorz: audientē illos et
 interrogantē. Stupebant aut̄
 oēs q̄ eūm audiebāt sup̄ prude-

Dominica infra octa. Epiphany.

• Ela et respōsis ei⁹. Et vidētes ad mirati sūt. Et dixit mater eius ad illū. Fili qđ fecisti nobis sic Ecce pater tuus ⁊ ego dolētes querebamus te. Et ait ad illos Quid est qđ me querebatis? Ne sciebatis qđ in his qđ patris mei sunt oportet me esse? Et ipi⁹ nō intellexerūt qđ locutus est ad illos. Et descendit cū eis ⁊ ve nit nazareth: ⁊ erat subditus illis. Et mater ei⁹ p̄seruabat oia ſba hec: cōferens in corde suo. Et Iesuſ proficiebat sapia et etate ⁊ grā apud deū ⁊ hoīes.

O Um factus esset ie sus annoz. xij. zc. Luē. ij. In p̄ſenti euāgeliō tangunt tria puncta qđ ſunt: Perditio/Inuerito/Interrogatio. Quantū ad p̄mū līalit sciendū eſt: p̄ ſic h̄i Erod. xxv. ter in anno ois masculū p̄pli dei iſrl̄ tenebat copare i h̄ierlm̄ i tēplo aū cōſpet crū dei. i. die pāſce. in die pētecoſtes. ⁊ in die ſeu festo tabnaculorū. Sz cū his qđ mltū diſtabat a h̄ierl̄ erat diſpēſatū qđ ad duo ultima festa: ⁊ tles erat galilei. Gñ L u. ij. dī. Et ibat parētes ei⁹. i. chii p̄ oēs annos i h̄ierlm̄ i die ſolēni paſce. Et qđ dī Mār. xj. lex et p̄p̄be vſq; ad Joā. ii ſc iſelliſt. qſi i naritate aut morte Joānis lex diſcrit h̄i vīm obli/gatiōis. vt dictū ē i die circuclis ſiſ. ſed qđ vſq; tūc ſola lex vigebāt: ⁊ abide vſq; ad paſſiōez chii currebat cū euangeſlio ſic q̄ ſpa obliſgabat. Gñ dī his ſi vſrē h̄i ſubtilſ. c. iij. di. i. q. iij. Dīc & b. Lucas. (Lū fact⁹ ē cēt iel⁹ annoz. xij. Sic aūt dī b. Grc. chis ſm etat̄ mēſurā oſtē debar ſapie ſigna. Gñ co tpe cepit oſtē dere ſapiaz ſua ſapiēter introgādo do/ctores qđ apd nos cōſlueuit h̄i rōnis vi⁹. i. xij. anno. Sciendū ē aūt qđ anni diſcretiōis q̄ ſuis aſſigñenſ cōſtē qđ ad mascu lū. xij. ⁊ qđ ad feminā. xij. in ingenta ex tps anticipebat: nec reputabat miracu reversum. Hec ille. Gñ ſequit (Exiftis

loſū ſeu ſupnaturale qđ pueri anno. xij. onderz vſu rōnis: ſz erat ſignū excelleſigenū. Sz h̄i qđ ex his videt ſeq; qđ aū h̄i tps hō nō poſſit mortalr peccare: qđ eſt falsū. Ad h̄i dī ex doctria ſci Tho. iij. di. xxvij. q. ii. q̄ fm Arift. j. eth. triplex eſt ſtat⁹ hoīes ſm rōne. Prim⁹ ē aū p̄mū ſeprentū. ſcds ē aū ſcdm ſeprentū ⁊ poſt p̄mū. terri⁹ eſt aū terrū ⁊ poſt ſcds. In p̄mo hō ne qđ p̄ ſe neq; p̄ alīū pōt intellexerūn ⁊ coſter peccare non pōt: q̄ ſuis aliqñ etiā aū p̄mū ſeprentū aliq̄ peccē mortalif: eo qđ accleraſt i eis vſus rōis. Gñ ſe puer de qđ narrat Grc. In dialogo qđ fuſt dānar⁹ non erat annoz ſepre. Et dī ſcrū Tho. qđ cū ſponsalia poſſint contrahi i ſeprentio: nō eſt mirū ſi aū poſſit qđ peccare mortalr. qđ miſrus iudiciū reqrif ad peccandū mortalr qđ ad p̄tra hēndū ſponsalia: qđ ad p̄mū ſufficit iudicare de p̄ſentis: ⁊ ad ſcds oportet iudicare de futuro qđ qđ ſpondet. In ſcdō ſūt ſtati hō ſā pōt intellegere ab alio: nō tū p̄ ſeipm ſolū inueniēdo ſapiaz. Ideo tūc pueri miltuntur ad ſcholas ⁊ poſt ſunt peccare mortalr. In tērio vō hō h̄i p̄fēctuſ vſum rōnts: intellegendo ab alio ⁊ p̄ ſeipm inq̄rēdo viratē. Hec oia ex ſcto Tho. (Ascendētib; parētib; ei⁹ h̄ierolymā ſm p̄uerudinē diei festi) Iſta pater ex dīcī (Cōſūmarisq; dieb; bus) Dieb; inq̄ ſepre q̄ ſbi ſolēitas duob; rabar: q̄ ſuis nō oēs eſſent eq̄lit ſolēnes. Sz glo. dīc qđ durabat dieb; octo: cōputans illā diē a cui⁹ vesp̄e iſciplebat ſoſlennitas (Lū reditē remāſit puer Iesuſ ſus i h̄ierlm̄) nō a caſu vel obliuio: ſed ſtudioſe: vt a pueritā onderet zelū ſuū ſ circa ſpūlita (r̄ n̄ coguerūt parētes ei⁹) Beda. Sz hreret aliq̄: quō det filius rāta parētu cura nutrit⁹: poſuerit obliuio uſſcēdo relinq; Rūdēdū eſt: qđ filijs iſrl̄ moris fuſt vt tgl̄b; festis vel h̄ierolymā ſfluentes vel ad p̄p̄ia redeuſes: ſeſtros qđ apd nos cōſlueuit h̄i rōnis vi⁹. infantesq; vel pueri cū q̄libet parēte in diſſerēter ire poſuerūt. ideoc̄s Mārīaz vel Joseph viciſſim puraſſe pueſ. Iefuſ ſeſtū ſuī ſecum nō cernebat cū altero parēte

b iij

Tractatus

II

mantes autem illū esse in comitatu mulie docerūna iuxta illō Joā. xvij. In h̄ natū rū q̄ ad Joseph: vñ viroy q̄ ad Mariā sum et ad h̄ veni i mundū ut testimoniū (venerū iter diel et regrebat eū int̄ co pbibēā p̄irari. In q̄libet ā genere mo gnatos et notos) vidētes q̄ secū nō erat.

Doralt̄ istruimur q̄ chrm. p̄f q̄tū or p̄dīm̄ sepe. Prio p̄pt̄ inep̄a leticiaz et̄ a deo q̄ sic docet p̄ res factas a se sic et̄ mūdanā p̄spēritate. Nā v̄go fugiēdo hō p̄ voces. S̄z h̄. Nam cū chis a p̄ncī in egyptū illū nō pdidit; s̄z cundo ad so p̄o nesciuerit oia fm̄ scientiā exp̄imēta lēne festū. Scđo p̄f distractiōe et̄ p̄tur f̄c̄ip̄se sic et̄ q̄libet audīdo fm̄onē significationē: q̄ v̄go illū amissit i turba rece f̄c̄atūnū poterat dīscere qđ nesciebat. dendo a hierlm̄ que inter p̄fā vīsio pas Solutio. Nō accōmodauit auditū do c̄rīne fm̄onib̄: nisi eo t̄pē ā tam potat talia exp̄imētālē didicisse. q̄i oportuna eras reqr̄is ad hoc ut hō accipiat sciam sic p̄ inueniōeū ita et̄ p̄ disciplinā. Ipse ignorāntiā corum que dei sunt. quī dīc̄tūr q̄ non cognouerūt parentes eius.

Quātū ad scdm̄ sc̄edū ē lfalit̄. q̄ ne h̄ mo sine dolore pdit̄ qđ cū amore possūder: vñ dr̄ Greg. Isti ḡ valde doluerunt d̄ amissō Jesu. Unū seq̄t̄ Et nō inueniēt̄ res regresi sūt in hierlm̄) festināter (re sp̄ondēq̄ prudēt̄ qđ stuporē faciebat. Hec ille. (Et vidētes admirat̄ se) Ex his elicit̄ q̄ domin⁹ lic̄t̄ in sua pueh rīcia non fecerit miracula: t̄m̄ mirabilis habebat. Beda. Utīnā lingū sapientia p̄debat: sed infirmitatē eras prenderat humanam. Hec ille. Sed quō potuit admirari virgo que sciebat eū esse deum? Respondeo: q̄ licet scire eū sc̄it̄ re omnia p̄ fidem et̄ sapientiū esse: t̄n̄ hoc nō viderat p̄ exp̄lētiā ante. V̄o ista fuerunt ei magna et̄ aliq̄ modo ico gnita et̄ p̄sec̄nter causa admirat̄ōis rōne magnitudinis et̄ rōne ignorantie.

Doralt̄ Jesus ab aia pditus recū peraf p̄ q̄tū: p̄traria his q̄b̄ pditur. Prio em̄ inuenit̄ p̄ mūdanū gaudiū exēstionē: q̄ v̄go doles q̄sluit eam. Scđo p̄ cordis pacificationē: q̄ reuersa est i h̄rusalem ut eum inueniret. Tertio p̄ de uotā oīōnē et̄ audītiā h̄bi dī: q̄a inuenit eum i templo. i. i. loco oratiois et̄ dōctrīne. Quarto p̄ cōpleram satisfactōe et̄ spiritualitā p̄emplationē: quia inuenit eum post triduum in medio doctor. H̄i em̄ tres dies sunt contritio cordis/ confessio oīōs/satisfactio operis. et̄ sine his tribū in actu vel p̄posito non inuenit̄ chis. Notandū est et̄ia in veritate et̄

Duica infra octa. Epipha.

media persona in diuinis / et tanq; media patioe circa spualia. Unus subdit (nescie-
tor dei / et hoim qsttu sp dilexerit mediū
in q pslitic hys: quā extrema / et excellē-
tia corūpunt. Nam pcepto est in medio
diez / et noctiū. l. eqnoctio: qd mense vij. a
pceptioe loānis q fuit in eqnoctio autu-
mnali. Et natus in medio noctiū. Sap.
xvij. Hū mediu sletiū teneret oia. Et
posit fm alijs in diuersorio: qd est pla-
tea in medio domoz. vel si fuit nar? in
crypta: ibi fuit reclinar? in medio duoz
aialiu. vt posset dici illud. Es. j. Logno
ut bos possessori suu: et ali. zc. Et i me-
dio doctoz inueni? / et crucifix? in medio
laftronu: in medio tre. l. in qrrto climate.
Iuxta illud ps. Qparus est salutē in me-
dio tre. l. nre habitabilis. Et post resur-
rectionē stetit in medio disciploz. Jo.
xx. Et post ascensionē appulse Ioāni in
medio cadelabroꝝ aureoz. Apocal. j.

Quantū ad tertiu lralis scldū est q
b. hgo in frogauit chm/nō aut̄ ioseph.
qz nō est ausus: cū firmis crederet euē eē
deū. b. aut̄ hgo ausa est. pft excellētissi-
mū amoē ad filiū. Excellens em̄ amor
dñm nescit. De h̄ ait Greč. Dlrandā
dei genitrix Maria magnis affecta vi-
scerib̄ q̄i cū lamēris inqſitione doloro-
sa ōndit: et oia sic mī / et fiducialr / et hui-
lit / et affectuose exp̄mit. hec ille. Un d.
(Et dixit mī ei? ad illū) ioseph ei nūq;
legit eu allocut? h̄ mī: q̄i in h̄ erat maio-
ris fiducie: fm Hor. Prio qz erat vera
mī. / et sedo: qz erat malor̄ charitat? q̄ fo-
ras misit timore. j. Jo. iiiij. c. (Fili qd)
l. pft qd (fecisti nob̄ sic:) qd. inrulissi
nob̄ maximū dolorē. Unus subdit (Ecce
p̄ tuus) Appellat aut̄ ioseph p̄iem fm
Orig. Unus ita erat in opione vulgi:
vel qz educavit puer (et ego) Ecce q̄l r̄
hgo honorat plugem / eū sibi pponēdo:
(dolentes q̄rebam? te) nō q̄ crederet
posse p̄di puer: quē deū credebāt. vt dt̄
Orig. sed qz timebat vt idē ait: ne ascē-
dissit celū. qn̄ postmodū voluist̄ desce-
sūrus. Unus glo. timebat ne sūt He/
rodes voluit / et non potuit occidere: ita
alij occidissent (Et ait ad illos. Quid
est q̄ me q̄rebatis:) sez int̄ cōsanguineo-
os. q. d. Magis sum qrendus in occu-

bat: qz in his q̄ p̄is me s̄t op̄z me ec.)
Et in h̄ fm Liril. voluit se afferere vez-
di p̄is filiū: quē plus sua mīre et suo pu-
tatiuo p̄re diligebat. (Et ipi nō intelle-
xerūt h̄bū qd locut? est ad illos) Et hec
fm Be. qz de sua divinitate loqbat. Uel
fm Orig. qz nesciebat si p̄ ea q̄ p̄is sui
s̄t veller intelligere tēplū / vel aliquid alti?
tēplo. I. alias iustas: q̄ sunt possessio deo?
/ et in quay medio est deo?. Uel forte p̄t
dici q̄ ipi intellexerūt q̄deꝝ q̄ de suo cele-
sti p̄e loqbat: sed in qd p̄ illa h̄ba vell?
inuere / nō intellexerūt. Et sic nō intelle-
xerunt hec h̄ba ad finē grā cut? ea
puer iesus est locut?. Et forte hoc vob
luit dicere Orig. Golebar em̄ inuere
fm Hor. q̄ ad ipm p̄tnebat tēpli / et sp̄is
ritualiū gubernatio sic ad p̄iem: / et bra-
tione diuinat̄ sue. Et forte etiā sic in-
tellexit Beda: q̄uis etiā possit dici q̄
Beda existimauit eos nō intellexisse: q̄
de sua diuinitate. l. p̄e diuino loqref. q̄
licz crederet euē filiū dei: tamē non con-
sueverat adhuc de sua diuinitate loq-
bat. Et hoc magis credo cum sensisse. Ita
illa h̄ba nō intellexerūt in se luxra. Be/
dam. q̄sa non bene accepert̄ illud: nō
me p̄. vel nō intellexerūt ea q̄trū ad eo
rum finem iuxta Origēn. (Et descen-
dit cū eis) ad eoz cōsolationē (et venit
Nazareth: et erat subditus illis) ad no-
stre supbie ūfusione. (Maria aut̄ p̄ser-
uabat oia h̄ba hec) que intellexerat: et
que nondūz intellexerat. vt ait Beda:
(cōferēs in corde suo) vt intelligeret nō
intellecta / et letaret̄ in intellectis fm il/
lud. Letatus sum in his q̄ dixerūt mi-
bi. Nam vt ait Beda fuit discipula chri-
stii cuius h̄ba nō vt pueri: sed vt dei rumi-
nabat. Ad intellectū aut̄ eoz que se
quunk op̄ter videre de grā / et sapia chil-

Quātrū ad p̄imum sciendū est ex vo-
catria sancti Tho. iij. pte. q. viij. / et viij. q̄
in chzo fuit triplex grā: sez gratia vni-
onis: que est ipm vnlī humāne nature/
ad personā diulnā: / et gratia habitualis
Id est gratū faciens: / et gratia capitīs: id
est fm quā est ecclie caput. sed iste due
sunt essentialiter eadēz. Prima grā est:

h̄ iiiij

Tractatus

.II.

In finita sic et illa persona. Sed haec non est quod
dem finitum quoddam ens; sed tamen est illud ens
infinitum secundum rationem generis: quod non limitatur in
ratio generis: sed hoc de quod per ad gradum pertinere.
Et ei nulla alia genera puri boni potest eque: cu
m sit finitum ens: quod non secundum rationem: cum
una ad aliam comparari: sic pertinaciter pertinet
ad ultimum. Sicut enim nec virtus ignis cre
scendo potest equare virtutem solis. Ita au
tem genere augeri non potest: quod sic per se. Nam
aliq[ue] est forma que augeri non potest ex pre
sua: quoniam. sed non est apta p[ro]ficiens iuueniri in
aliq[ue]: sicut calor ignis non potest esse maior.
Est enim in oib[us] formis aliq[ue] terminus per
fixus ultra quem non possunt iuueniri. Aliq[ue]
non est quod augeri non potest ex parte subjecti:
quod natura subjecti non patitur maius au
gumentum: sicut calor sumus quem aeris natu
ra patitur augeri non potest isto modo. Ita gen
eris neutro modo potuit augeri. Non primo
modo: quod finitus formaz sumit a fine ad
quecumque ordinata. Ordinata autem ista genere ad
unione ad deum: quod veluti ratio fuit: per
non potuit esse aut iuueniri maior: quod fu
se in persona. Sicut nec sedo: quod illud sub
iectum spiritus fuit in finito: quod chris semper fuit
glossus. Hec omnia ex sancto Tho.

Quoniam ad secundum scientiam est quod ex do
ctrina eiusdem. tunc p. q. ix. t. x. x. xi. t. xii.
quod in chris fuit quadrupliciter scientia. Prima
fuit diuina: fuit quam scilicet omnia quod fuerunt/
sunt: et erunt: et esse possunt quicunque virtus/
re. Alia fuit scientia beatitudinis: in quantum homo
glossus: videt in ipso omnia quod fuerunt: se
t erunt: quod omnia ista ad ipsum pertinet: cu[m]
sit omnis dominus. et sequent ad beatitudinem
eius pertinet quod illa cognoscatur. Non tamen no
naturae omnia quod esse possunt quicunque virtute. sed cre
arure et dei. quod sequeatur et in quantum boni com
prehenderet ratione quod de potest facere: et con
sequenter rotunda potentia dei: et propter deum.
Logiscit tamen omnia quod esse possunt virtute cre
ature quam comprehenduntur. Et quod in poten
tia creature sunt infinita: fuit hanc scienciam
sicut infinita. Tertia est sciencia iudicativa vel
infusa: quod cogiscit eo modo quod angelorum boni
et malorum et alicuius separata per species infusas a deo:
et non acceptas a sensu. Assumptis enim
atram pfectis: et propter intellectum eius non
fuit p[ro]ficiens eo ad quod erat in potentia.

Per istam cogitatio[n]em omnia quod naturaliter perficitur
possunt: et omnia quod per potentiam obediens
est scimus: ut omnia mysteria genere quod reue
lant hominibus: et etiam ipsas substitutas sepa
ratis: eo modo quod aia separata: et etiam aia
singularia. Quia enim illa aia erat pfecta
fuit acutata omnis eius potest talitas: tam
naturalis: et obediens. Sed intellige
tur de termino scientie. De potestate obediens
in ordine ad potestam vel ordinata: non ad
absolutam: quod de potest etiam modo species
creare: et eam sicut intellectum chris imp
limentare. Quartam fuit scientia experimentalis/
seu acquisitionis: per hoc quod intellectus eius agens
abstrahebat a sensibili specie intelligentib[us]
les. Non enim debuit tam nobilis potestia
esse otiosa. Nam ista sciunt omnia scientia lumen
magine naturali intellectus agentis. I.e. omnia
sensibilia: quibus non omnia sunt exprimuntur. quod per
excellentiam ingenij ex paucis experimentis
cogitare alia. Dicitur ergo. Lu. (Et Iesus p[ro]f
iciebat etate) et in hoc non est dubium quod ad
assumptionem naturam (et sapientiam et genitorem) Hoc
quidam ut Gregorius Nazianensis et theologus exponit quod
ad ipsum apparentiam et manifestationem
sapientiae et genitorem: et non quod ad verum augmentum ipso
rit habentur. Que expositio vera est quod ad
proximum: quod chris in omni etate operabatur et gra
tia reportabatur. sed tamen certum ad secundum est etiam
vera de genere quod fuit habitus non potuit au
geri: non autem de sapientia. quod fuit scientiam acquisitionis
tam vere et realiter perfecta. ut per primum et de
cisis. Dominus est enim per p[ro]ficiens scientia ex
perimentali et genitrix non quod ad ipsum habitum:
sed quod ad ipsum effectus est genere. ut dicitur. Tho.
vbi super quia scilicet continuerat exercitabatur opera
virtuosa in quibus merebatur. De hoc scilicet
christi merito vide scriptum Tho. iij. p. q. xii.
q. xxij. q. xxxij. q. xlviij. t. q. xlviij. t. ter
tio dist. xvij. et de veritate q. xlviij. Ibi enim
tenuit et chris merebatur quilibet actus: et quod
meruit sibi gloriam corporis: scilicet immortalita
tem et impassibilitatem et beatitudinem: et ea que
pertinet ad excellenter eius exercitiorum: illa
erat est ascensionis: non aut gloriam animi: nec
scientiam: nec genitorem: nec deitatem: nec virtu
tes. Hoc etiam exponit quod p[ro]ficiens in aliis.
sic consuevit dicere quod talis magister multo
potest: quod scilicet p[ro]ficiens discipli eius.
(coram deo et hominibus). I.e. in his quod sunt deus et

In octa. Epiph.

hoim. Utel corā deo z hoibz. L apparent
q ad hoies : et vere q ad deū. Hoibz em
nō cōstat evident aliqs hor pfectuū l
eis per extiora appearat. Sz ptra pdicta
arguit p Nico. de L y. qz duo habitus
elusdē rōnis nō pñ s̄l esse in eodē sub
teco ut oēs affirmat: sz scia īndīta z ac
q̄ sita s̄ elusdē rōnis: sic z oclus. pduct
a natura z miraculo dat. lō chis inq
nō habuit experimentalē sciā. Ista dīf
ficultas plixū exigit fīmōnē. qz de h cer
tant Paulus būrgen. z replicaror ptra
eu. sed q̄ subtilit vult viderē pīratē vī
deat cap. iij. l. di. xiiij. Quātū ad rōnez
tn Nico. de L y. dico. Prio q̄ alq̄ habi
tus nō s̄ vni rōnis: l̄z s̄nt de eodē obse
cto materiali. Nā tā natural q̄ astro
logus demōstrat eandē pīlōne. l. q̄ tra
est spherica: z Istar q̄ ille scie nō s̄ elus
dē rōnis eo q̄ s̄ p̄ diversa pncipia. Un
tas ei scie sumif ex vnitate oblecti. Dīb
versitas v̄o ex diversitate pncipior. vt
ptz. i. posterior. Dico sedo q̄ fm aliqs
ita est in pōstro: sic q̄ scia īndīta z acq̄
ita s̄r p̄ diversa media. l. q̄ sp̄es ifusas
z acq̄itas: q̄ l̄z s̄nt alq̄n eiusdē rōnis
l. q̄ rep̄tant idē eodē mō. vt sp̄es geo
metricales q̄s habuit salomon diuinis
rus v̄l saltē Adā z qs nos habem. vt
p3. j. q. xciiij. ar. iij. ad pmū. tn alq̄n dif
ferunt rōne z specie: vt in chō z ql̄ber
nia sepata: vt patz. iij. q. ix. art. iij. Dico
titlo q̄ q̄cqd sit de h: tn iste scie i chō. l.
scia īndīta z acq̄ita nō fuerit de eodē
formali z adeq̄o oblecto. vt ptz vbi s.
Imo nec de eodē pīlōl eodē mō. q̄ alit
rep̄tant: vna sez naturā cōm̄ tm̄: reliq
po. Linfusa erla īndīludua. Nec est sile
de oclō: q̄ a hcunc̄ pducaf bz idē oble
ctu adeq̄u z formale: nō aut̄ habit. et
ex eisdē pncipij v̄l̄s ferit in re vīsa:z
non aut̄ illi habit. q̄ differūt sp̄es in
fuse ab acq̄itas in rep̄tando: cū repre
sentant naturā vniuersalē non p̄cise vt
acq̄site: sed cū īndīludua z accidentib
vt dictu est. Si tn int̄ sp̄es istas nō cēt
vīla nīl p̄ esse acq̄itas a rebz z datas
a deo. vt iste credidit nos cōdere: cēt
eiusdē rōis sic z oclz dar a nāfa z a do.

Doralt in toro isto euāgeliō mater

istrut m̄res quō se habeat ad fillos: q̄
debet ad eos hīe discretū amore: eos a
puerīta assuefactō sp̄ualibz: z riorez
ne cadant in man⁹ Archelai / vel alte⁹
rius inimici. i. diaboli: z correctionē m̄
naz q̄ est cū amore z discretōe infrogā
do port⁹ q̄ suelādo: maxie q̄n s̄ man⁹
iueti. Scbo fili⁹ instruit filios vt ad pa
trem celestē se habeat reverentē eū p̄po
nendo alijs. Ad p̄ies v̄o sp̄ualces vt sūt
doctores ita se habeat q̄li audīentes z in
terrogātes z r̄ndentes: nō vt argūtes
neḡ: qđ frequent accidit: vt bñficiū nō
recognoscētes. Ad patrem vero z ma
trem carnalem schabeant obedienter.
Erat em̄ chīs subditus illis.

In octaua Epiphaniē Textus euāg. Mat. c. iij.

Uenit Jesus a galilea
in Jordane ad ioānē
vt baptizaretur ab eo.
Ioānes aut̄ phibebat
eum dicens. Ego a te debeo ba
ptizari: et tu venis ad me. Res
pondēs aut̄ iesus: dixit ei. Si
ne modo: sic em̄ decet nos ipse
re omnē iusticiā. Tunc dimisit
eum. Baptizatus aut̄ iesus: co
festim ascendit de aqua. Et ec
ce aperti sunt ei celi: et vidit spi
ritum dei descendētē sicut co
lumbā et ventente super se. Et
ecce vox de celis dicens. Hic est
filius meus dilect⁹ in quo mi
hi complacui.

Uenit Jesus a galilea in jordanē zē. Mat. iij.
In p̄senti euāgeliō rangū
tria puncta: que sunt Rec
atio: Reprobatio: Protestatio. Quās
rū ad pmū līraliter scendū est: q̄ ioānes
et hūllitate baptizare chīm recusabat.
Porro de isto ioānis baptismate mīta

b v

